

Göteborgs stad
Stadsdelen Askim Frölunda Högsbo
askimfrolundahogsbo@afh.goteborg.se
Rektorn vid Brottkärrsskolan F-3
agneta.berg@askimfrolundahogsbo.goteborg.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Brottkärrsskolan F-3
i Göteborgs kommun

Tillsyn av Brottkärrsskolan F-3

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborgs kommun under 2011 - 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Brottkärrsskolan F-3 besöktes av Skolinspektionen den 16 mars 2012

Helhetsbedömning

Skolinspektionen konstaterar att det systematiska kvalitetsarbetet i Brottkärrsskolan brister. Det saknas dokumenterade uppföljningar, analyser och utvärderingar som ska ligga till grund för att vidta åtgärder för utveckling av verksamheten och ökad måluppfyllelse. Det finns en sammanställning av resultaten i de nationella proven i årskurs 3 som visar att 85 procent av eleverna nått kravnivån i matematik och 85 procent i svenska år 2011. Samma andel elever har, enligt sammanställningen nått lägst mål att uppnå i årskurs 3. Det saknas dock analys och utvärdering av resultaten.

De individuella utvecklingsplanerna har skriftliga omdömen som i varierande omfattning beskriver elevens kunskapsutveckling i företrädesvis svenska och matematik. Dessa behöver utvecklas så att de omfattar elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i alla ämnen som eleven får undervisning i.

Eleverna arbetar med olika uppgifter och använder läromedel som varierar beroende på elevernas olika kunskapsutveckling vilket ger eleverna möjlighet att nå så långt som möjligt. Vid besöket konstateras att undervisning och arbetsmetoder varierar och att lärarna anpassar undervisningen efter elevers olika behov och förutsättningar. Skolan har ett klassläraresystem som får konsekvensen att det finns lärare som undervisar i ämnen de inte är behöriga i. Rektorn måste se till att eleverna undervisas av lärare som har utbildning för de ämnen de undervisas i.

Elever uttalar att de är trygga och nöjda med sin skolsituation och de vet att de kan vända sig till de vuxna när problem uppstår. Det pågår ett värdegrundsarbete i skolan och en ny likabehandlingsplan med plan mot kränkande behandling har nyligen utarbetats.

Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att få kunskap om och vidta åtgärder för att öka elevernas kunskapsresultat. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Brottkärrsskolan F-3 i Göteborgs kommun och stadsdelen Askim-Frölunda-Högsbo måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs stad att senast den 2012-08-31 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Särskilt stöd

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § första stycket skollagen).

Personalkompetens

Personalen vid skolenheten saknar utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med personalkompetens.

I detta ingår att:

- För undervisningen används personal som har utbildning för de uppgifter de ska utföra (2 kap. 13-15, 17-19 §§ skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Enligt skollagen ska åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av är av skiftande kvalitet. Det framgår inte alltid tydligt vilka elevens behov är. I åtgärdsprogrammen finns inte alltid angett hur behoven ska tillgodoses och inte när åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Det saknas också beslut i flera av åtgärdsprogrammen. Rektorn uppger i intervju att åtgärdsprogrammen ännu inte uppfyller lagens krav men att en ny blankett nu är framtagen och kommer att användas vid upprättande av kommande åtgärdsprogram. Ett exempel på hur det kan komma att se ut, uppvisas av rektorn vid besöket.

Utredningen visar att åtgärdsprogrammen inte alltid uppfyller författningarnas krav. Vidare framgår att det saknas beslut om åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Motivering:

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge ömdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till de ämnen som eleven får undervisning i. I utvecklingsplanen ska också framgå en sammanfattande bedömning av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

I de individuella utvecklingsplanerna finns sammanfattande omdöme i företrädesvis svenska och matematik. Dessa omdömen beskriver elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. Det finns inte skriftliga omdömen i samtliga ämnen som eleven får undervisning i. Vid intervju med lärare framkommer att de är medvetna om att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen har brister. Lärarna uppger att de från och med i vår kommer att ha skriftliga omdömen i samtliga ämnen. Det finns mål i de individuella utvecklingsplanerna men de beskrivs ofta som metoder. Som exempel kan nämnas; "Läsa högt", "slå upp i lexikon" och "skriva brev".

Utredningen visar att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen inte beskriver elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i alla ämnen de får undervisning i. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen

Motivering:

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att kvalitetsarbete genomförs vid enheten. Kvalitetsarbetet ska bestå av planering, uppföljning och utveckling av verksamheten och ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska enligt skollagen vara de nationella mål som finns för utbildningen. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras och för de brister som framkommer genom uppföljning ska nödvändiga åtgärder vidtas. Läroplanen för grundskolan anger att rektorn har ett övergripande ansvar för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Brottkärrsskolan har en verksamhetsplan som är gemensam med Nygårdsskolan F-9. De fyra mål som lyfts fram i planen är kommunens övergripande mål och bygger inte på någon utvärdering eller analys av den egna skolenheten. Skolan har en sammanställning av elevernas kunskapsresultat i årskurs 3 men det saknas analys som ska ligga till grund för den utvärdering som ska leda till att åtgärder vidtas för ökad måluppfyllelse och resultat. Det saknas också

dokumentation av skolans måluppfyllelse och resultat som helhet i förhållande till de nationella målen, liksom planering för fortsatt utveckling. Rektorn redogör muntligen för att ett systematiskt kvalitetsarbete nu ska påbörjas och uppvisar blanketter som ska användas till detta. Vid intervjuer med lärare framkommer att elevernas kunskapsresultat muntligen följs upp men det saknas dokumentation och utvärdering av undervisning och arbetsmetoder.

Utredningen visar att rektorn inte tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utvärdering av utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

4 kap. 4 – 7 §§ skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar / Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar

Bedömningsområde: Personalkompetens**Bedömning:**

Personalen vid skolenheten saknar utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen för undervisning använda lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning de ska bedriva.

Undervisningen i Brottkärrsskolan är organiserad som klassläraresystem. Klassläraren bedriver den mesta undervisningen i sin egen klass. Det innebär att lärare undervisar i fler ämnen än de är behöriga i. Rektorn uppger att klassläraresystemet ska tas bort och att två lärare med olika behörighet tillsammans ska ansvara för två klasser. De nyrekryteringar som ska göras ska, enligt rektorn utgå ifrån verksamhetens behov vad gäller behörighet.

Utredningen visar att eleverna inte alltid undervisas av lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning de bedriver. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 13-15, 17-19 §§ skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Skolans sammanställning över andelen elever i årskurs 3 som nått lägst mål att uppnå i ämnena svenska och matematik visar att 85 procent av eleverna under år 2011 nått målen. I de nationella proven i ämnena svenska och matematik nådde 85 procent kravnivån. Det finns ingen sammanställning över resultaten från tidigare år. Alla elever ges inte möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Skolan brister i sin analys och utvärdering av kunskapsresultaten som ska ligga till grund för vilka åtgärder som skolan måste vidta och säkerställa att alla elever ges möjlighet att nå målen för utbildningen.

Eleverna uppger att de är trygga i skolan och att det mestadels är studiero i klassrummen. Det framkommer vid besöket att det pågår ett dagligt värdegrundsbete och att det finns tydliga handlingsplaner och rutiner för rapportering i samband med situationer då det förekommer kränkningar. I skolans plan mot kränkande behandling redovisas vidtagna och planerade åtgärder liksom förebyggande och främjande insatser.

Beskrivning av Brottkärrsskolan F-3

Brottkärrsskolan ligger i södra delen av stadsdelen Askim-Frölunda-Högsbo i Göteborgs kommun. Skolan är nybyggd och ska, förutom F-3 som besöktes, ta emot elever i högre årskurser. Skolan leds av en rektor som också ansvarar för Brottkärrsskolans fritidshem och närliggande Nygårdsskolan F-3. Brottkärrsskolan F-3 har två arbetslag som består av lärare, förskollärare och fritidspedagoger. Klasserna är ålderhomogena och består av en förskoleklass, en klass i vardera årskurs 1 och 2, samt två klasser i årskurs 3. Skolan har ett klasslärarsystem där en lärare ansvarar för huvuddelen av undervisningen i respektive klass. Vid tiden för besöket finns sammanlagt 109 elever.

I ärendets slutliga handläggning har Susanna Åhgren deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Marie Sjöberg
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).